

Augusto Gansser (ali Baba Himalaya, kar pomeni Oče Himalaje, kot so ga častno imenovali na univerzi v Pešavarju) in Blanche Christine Olschak sta prispevala tudi podatke o novejših strokovnih publikacijah in pomembne prispevke k raziskavi Himalaje. Že leta 1936 je Augusto Gansser kot prvi zahodni geolog obhodil Kailas, sveto goro vseh velikih azijskih verstev razen islama. Dandanašnji tako močno obiskovano in še vedno v mite zavito pogorje je geološko še zelo mlado, je najmlajše gorovje na svetu. To potovanje skozi zgodovino nastanka najvišje gore sveta popisuje avtor Gansser, Blanche Christine Olschak pa sledi štirim velikim himalajskim rekam, ki se rojevajo v teh gorah. Naslednja poglavja so posvečena verskim tradicijam, peštrim posvetnim in cerkvenim zgradbam, prebivalstvu in vsakdanjemu boju za preživetje v visokih gorah, seveda pa so v knjigi nanizani tudi portreti vseh himalajskih držav. — Nakup te knjige prihrani nakup vrste drugih knjig o Himalaji. Knjiga, ki je izšla v Kölnu, stane 98 mark.

Berggids

Dobili smo drugo letošnjo, aprilsko številko »Berggids«, glasila Nizozemske kraljevske planinske zveze. V njej je izredno veliko prostora posvečenega prostemu plezanju, ki je, kot kaže, tudi na Nizozemskem priljubljena oblika udejstvovanja mladih v gorah. Poleg tega so predstavljeni nekateri gorski predeli Evrope, med drugim Mont Blanc, kamor se bodo letošnje poletje gotovo odpravili kar številni člani nizozemskih planinskih društev. — V daljšem prispevku je poleg tega opisano, kako v posameznih alpskih državah gledajo na vožnje s helikopterji med gorami in v gore. Med drugim je tudi podrobneje opisano stališče Planinske zveze Slovenije glede voženj s helikopterji v gore: natančno je navedeno, naj bi helikopterji vozili v gore le na reševalne akcije.

društvene novice

In memoriam: Valentin Štritof

Dne 4. marca je umrl Valentin Štritof-Tine iz Kamniške Bistrice. Veliko je naredil na področju Gorske reševalne službe, vse svoje življenje pa je vpletel med gore, ki jih je vedno ljubil. Dne 6. marca smo se poslovili od njega na pokopališču v Stranjah. Zbralo se je veliko gorskih reševalcev, planincev in prijateljev, da so se zadnjič poslovili od njega, ki je vsakemu stal ob strani, mu pomagal v stiski in nesreči. Vsi se ga spominjamo kot človeka, ki je bil prijatelj v pravem pomenu besede.

Helena Mušič

In memoriam: Vinko Lovrečič

Le dva meseca je bil Vinko Lovrečič predsednik občinske skupščine Koper, ko ga je svojim krajanom komaj 59-letnega in polnega načrtov iztrgala neusmiljena usoda. Vsestranskega družbenopolitičnega in telesnokulturnega delavca bodo ohranili v lepem spominu tudi planinci iz

slovenske Istre, saj je bil vrsto let njihov predsednik.

Že kot odrasčajoči fant — gimnazijec v Postojni se je Vinko Lovrečič vključil v planinske vrste in je med drugim sodeloval na delovnih akcijah pri gradnji Vojkove koče na Nanosu. Po končanem pravnem študiju in ko se je zaposlil, se je vključil v domače planinsko društvo v Kopru. Sprva je bil odbornik, pozneje pa je kot prodoren organizator in kasnejši predsednik društva izvedel prenovo društvenega dela; leta 1970 je prevzel mesto predsednika planinskega društva in je to funkcijo zavzeto opravljal polnih enajst let. V tem času je društvo odprl ali približal vsem častilcem gor in število članstva se je močno povečalo. Ustanovljen je bil mladinski odsek, uspešna je bila planinska dejavnost v šolah, zaživele so številne planinske skupine v delovnih kolektivih, med drugim v Tomosu, iz katere se je razvilo PD Tomos.

Uresničila se je njegova težnja po označevanju planinskih poti po vrhovih Slovenske Istre, prav tako se je uresničila zamisel o opisu te poti in znamenitosti ob njej. Tako so označili in nadelali planinsko pot na Pomjan, to je na točko, od koder je enkratni pogled na Koper — in ta pot je že dolgo med planinci znana kot Vinkova pot. Tako jo bomo zdaj tudi uradno poimenovali. Tudi po njegovi zaslugi so uvedli vsakoletni množični pohod na Slavnik, ki je postal nadvse priljubljen ne le med primorskimi planinci, ampak med vsemi slovenskimi ljubitelji gorskega sveta.

Zavzemal se je za razvoj alpinizma, pač v skladu z našimi možnostmi. Ob praznovanju 30-letnice društva je uredil prvi društveni zbornik in zanj prispeval več članov in fotografij iz društvene dejavnosti.

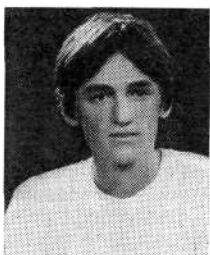
Pri svojem delu je razvijal družabnost med planinci in pristne človeške odnose. Planinske pohode, ki jih je vodil, je skrbno pripravljaj in na njih podrobno prikazal vse značilnosti poti in znamenitosti ob njej, zato so bili zelo priljubljeni.

Kot nedokončano delo, ki se ga je tako zavzeto lotil kljub svojim velikim obvezno-

stim, so bile priprave na skorajšnje praznovanje 40-letnice društva.

Slovensko Istrsko je kot domači kraj planinsko povzdignil; tudi njegov zadnji društveni izlet letošnjega februarja so bili griči okrog domače vasi in rojstne domačije: kot da bi slutili zlo usodo je soplaničcem pripravil zadnje veselje, sebi pa zadnje zadoščenje. Ob tem je treba poudariti misel iz njegovega volilnega programa, da mu je skovanka »Obala« za tamkajšnjo družbeno skupnost tuja in izmišljena in da se bo trudil za to, da bo to spet postala Slovenska Istra, ki se je ni treba sramovati.

In memoriam: Iztok Barle

Brez besed je stopil v odsekovo sobo in sédel. Ni mu bilo do govoričenja, njegovo željo po gorah so izžarevale oči, zmožnosti pa je kazala atletska postava. Čudovita moč, ki so mu jo zavidali tako sovrstniki pri-

pravniki kot tudi starejši alpinisti.

Črni deževni oblaki se grozeče pomikajo iznad morja prek Trsta. Plezalci postajajo vznemirjeni, njihovi klici tovarišu v navezi so pogostejši, glasnejši. Tisti iz Babne se že spuščajo ob vrvi k tlom. Onim v levem in centralnem delu glavne stene, kjer jih ščitijo previsi, misli uhajajo k zgornjemu izstopnemu delu podora nad gredino, ki bo ob nevihti zanesljivo moker.

Debele kaplje začenjajo hladiti potna čela. Njim na desni v Medotu narava ni preskrbela strehe. Pred težavno počjo v predzadnjem raztežaju se odločijo za umik... Tako kot vsaka nas je tudi tista sredi združila vse člane odseka. Kraj je izbrala usoda in nebo je jokalo z nami.

AO Železničar, Ljubljana

Predstavitve pesmarice

Konec junija je pod pokroviteljstvom PD Delo iz Ljubljane meddruštveni odbor planinskih društev Ljubljana v veliki dvorani Doma tiska v Ljubljani predstavil planinsko pesmarico »Le pojd' mo v gore«, ki jo je za natis pripravil dr. France Malešič s sodelavci. Čeprav je bilo lepo popoldne sredi tedna, se je zbrala malone polna dvorana ljubiteljev gorá, ki je hotela slišati, kako zvenijo nekatere od pesmi, ki so zbrane v tej doslej najpopolnejši in najobsežnejši slovenski planinski pesmarici. Nekatere od pesmi iz pesmarice je zapel basist Rok Lap, ki ga je na citrah sprem-

ljal Tomaž Plahutnik, medtem ko je skozi spored vodil Janez Majcino, ki je za konec tudi sam zapel eno od pesmi. Kulturni spored je popestril dramski in filmski igralec Polde Bibič, ki je požel zvrhano mero ploskanja za svojo interpretacijo Trebušnikove hoje na Triglav, kot jo je popisal Janko Mlakar. — Sicer pa je bila predstavitev pesmarice v Domu tiska v Ljubljani repriza predstavitve v Mengeški koči nekaj dni prej.

M. R.

Jubilej PD Hrastnik

Letos mineva 40 let, odkar so hrastniški planinci predali namenu novo zgrajeno planinsko kočo na Kalu in se hkrati vpisali v register pri PZS kot novo ustanovljeno društvo — PD Hrastnik.

Zamisel o graditvi koče na Kalu in oživitvi planinstva na območju Hrastnika se je porodila med planinci, ki so bili pred vojno vključeni v PD Trbovlje. Ko so obnovili planinsko kočo na Mrzlici, ki je bila med vojno požgana, so privrženci planinstva v Hrastniku začeli premišljevat o izgradnji lastne planinske koče.

V začetku leta 1948 so izmed 30 privrženec planinstva na območju občine Hrastnik izvolili desetčlanski upravni odbor, ki naj bi pridobil čimveč ljudi v planinske vrste, pripravil vse potrebno za ustanovitev lastnega PD in določil odbor za gradnjo planinske koče na Kalu. Odbor je dobil od takratnega okrajnega ljudskega odbora Trbovlje brezplačno leseno barako na radeškem območju. Na praznik OF, 27. aprila 1948, so to barako razstavili ter jo pripeljali do vznožja Kala, od tam pa prenesli na kalsko planino. Težje dele so po kolovozni poti pripeljali s konjsko vprego do mesta, kjer naj bi koča stala.

Ob koncu junija 1948 so pred še nezgrajeno kočo sklicali občni zbor in ustanovili PD Hrastnik. Mesec dni pozneje pa je bila otvoritev koče. Ta dogodek je proslavljalo na stotine privrženec planinstva, ki so bili takrat vključeni v lastno PD, in veliko rudarjev, ki so z udarniškim delom pomagali pri izgradnji prve koče.

Ker pa je v koči gorela le petrolejka, so izvedli akcijo za napeljavo elektrike. Vasi Čačani Čeč so darovali les, planinci so z udarniškim delom izkopal jame za drogove in leta 1949 je v domu zagorela luč. Leta 1950 je bil dokončan vodni zbiralnik, zgrajeno črpališče in z vključitvijo električne črpalke je pred kočo pritekla pitna voda.

Na proslavi ob 40. jubileju PD Hrastnik je na Kalu govoril tudi predsednik Planinske zveze Slovenije Marjan Oblak, ki je med drugim omenil ekološki vidik planinskega udejstvovanja. »Zasavska dolina«, je dejal, »je že dovolj onesnažena, ogro-